ПРАЛЕТАРЫІ ЎСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Гомельскі універсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ, ПРАФКОМА І МЯСЦКОМА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 33 (312) | Субота, 25 лістапада 1978 года. | Газета заснавана ў верасні 1969 года. Выходзіць раз у тыдзень | Цана 2 кап.

ДНІ НАВУКІ НА ГОМЕЛЬШЧЫНЕ

21—22 лістапада праходзілі Дні навукі ў Гомельскай вобласці, прысвечаныя 50-годдзю Акадэміі навук Беларускай ССР. У іх прынялі ўдзел акадэмік АН БССР, акадэмік-сакратар Аддзялення фізіка-тэхнічных навук АН БССР П. І. Яшчарыцын, член-карэспандэнт АН БССР, дырэктар фізіка-тэхнічнага інстытута В. М. Чачын, член-карэспандэнт АН БССР, намеснік дырэктара Інстытута цепла- і масаабмену А. Г. Шашкоў, член-карэспандэнт АН БССР, дырэктар Інстытута гісторыі П. Ц. Петрыкаў, доктар эканамічных навук, намеснік дырэктара Інстытута эканомікі Ф. А. Дронаў, член-карэспандэнт АН БССР, дырэктар Інстытута ядзернай энергетыкі В. Б. Несцярэнка і многія іншыя вядомыя вучоныя рэспублікі.

21 лістапада вялікая група вучоных, якія прымалі ўдзел у Днях навукі, была прынята ў абкоме КПБ. Гасцей цёпла вітаў першы сакратар абласнога камітэта партыі Ю. М. Хусаінаў.

У той жа дзень у Доме палітычнай асветы абкома КПБ вучоныя сустрэліся з прадстаўнікамі грамадскасці Гомеля.

Аб стварэнні БССР і яе дасягненнях за 60 гадоў расказаў у сваім дакладзе дырэктар Інстытута гісторыі АН БССР член-карэспандэнт АН БССР П. Ц. Петрыкаў. З гісторыяй стварэння Акадэміі навук Беларускай ССР, 50-годдзе якой хутка будзе адзначацца, работай яе шматлікіх інстытутаў пазнаёміў прысутных акадэмік АН БССР П. І. Яшчарыцын.

Праблеме эканомікі навукова-тэхнічнага прагрэсу быў прысвечаны даклад доктара эканамічных навук Ф. А. Дронава.

На сустрэчы выступіў рэктар нашага універсітэта член-карэспандэнт АН БССР Б. В. Бокуць. Барыс Васільевіч прысвяціў сваё выступленне дасягненням вучоных Гомельшчыны.

У Дні навукі вучоныя сустрэліся з працоўнымі Гомеля, Мазыра, Светлагорска, Рэчыцы, Рагачова, дзе выступілі з дакладамі.

22 лістапада гасцямі нашага універсітэта былі дырэктар Інстытута гісторыі АН БССР член-карэспандэнт АН БССР П. Ц. Петрыкаў і намеснік дырэктара Інстытута эканомікі доктар эканамічных навук Ф. А. Дронаў, якія выступілі перад выкладчыкамі і студэнтамі адпаведна гісторыка-філалагічнага і эканамічнага факультэтаў.

Сустрэча з вядомымі вучонымі рэспублікі прайшла вельмі цікава. На гісторыка-філалагічным факультэце з прыемнасцю даведаліся, што П. Ц. Петрыкаў з'яўляецца ўраджэнцам Гомельшчыны, з вялікім задавальненнем слухалі яго расказ аб сваім жыццёвым шляху, перамозе Савецкай улады ў Мінску, праблемах, вырашаемых калектывам узначальваемага ім інстытута, аб уражаннях ад зарубежных паездак.

Самыя прыемныя ўражанні засталіся і ва ўсіх тых, хто прысутнічаў на сустрэчы з намеснікам Інстытута эканомікі, доктарам эканамічных навук Ф. А. Дронавым.

На здымку: з дакладам аб праблемах эка-
оміці навукова-тэхнічнага прагрэсу перад вы-
ладыкамі і студэнтамі эканамічнага факуль-
тэта выступае доктар эканамічных навук Ф. А. Дронаў.

Фота Б. Шкурко.

ЛЕНІНСКІ ЎРОК

У БРАЦКІМ САЮЗЕ, У ДРУЖНАЙ СЯМ'І

У адпаведнасці з рашэннем ЦК ЛКСМБ у снежні 1978 года ў камсамольскіх арганізацыях рэспублікі пройдзе Ленінскі ўрок «У брацкім саюзе, у дружнай сям'і».

Ужо больш 13 гадоў у камсамольскіх арганізацыях краіны праводзяцца Ленінскія ўрокі па самых актуальных, самых вострых праблемах жыцця савецкага грамадства. Яны сталі традыцыйнай формай работы, заваявалі вялікую папулярнасць у моладзі, што тлумачыцца самой іх сутнасцю — спалучэннем тэарэтычнага вывучэння марксісцка-ленінскай навукі, важнейшых рашэнняў партыі і ўрада з практычнымі справамі калектываў, дзейнасцю камсамольскіх арганізацый, кожнага члена ВЛКСМ.

Ленінскі ўрок — такая форма масавага далучэння да ленінскай спадчыны, якая дазваляе яго ўдзельнікам з пазіцый ленінізму разгледзець сваю вытворчую, вучэбную і грамадскую дзейнасць, свае адносіны да калектыву, працы, вызначыць найбольш эфектыўныя шляхі вырашэння той або іншай праблемы. Сама падрыхтоўка да Ленінскага ўрока прымушае кожнага маладога чалавека самастойна разабрацца ў сутнасці важнейшых праблем і вынікаў, якія ёсць у той або іншай вывучаемай рабоце, партыйным дакуменце, з ленінскіх пазіцый ацаніць нашы дасягненні і асабістыя ўчынкі. І калі высветліцца, што самому пакуль яшчэ не адолець усёй глыбіні тых або іншых тэарэтычных палажэнняў — не хапае вопыту, ведаў, — разабрацца дапамагае камсамольскі калектыў, таму што ў час урока над гэтымі праблемамі працуюць усе.

Ленінскі ўрок «У брацкім саюзе, у дружнай сям'і» павінен прайсці пад знакам далейшага павышэння палітычнай і працоўнай актыўнасці ўсіх камсамольцаў і моладзі, мабілізацыі іх сіл і творчай энергіі на паспяховае ажыццяўленнне гістарычных рашэнняў XXV з'езда КПСС, задач, пастаўленых у Прывітанні ЦК КПСС XVIII з'езду ВЛКСМ, выступленнях Генеральнага сакратара ЦК КПСС, Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР Л. І. Брэжнева на XVIII з'ездзе ВЛКСМ і ў час яго знаходжання ў Мінску, рашэнняў XVIII з'езда ВЛКСМ, планаў дзесятай пяцігодкі, на павышэнне эфектыўнасці і якасці ўсёй нашай работы, ажыццяўленне комплекснага падыходу да справы выхавання моладзі.

У ходзе падрыхтоўкі да Ленінскага ўрока ва ўсіх камсамольскіх арганізацыях неабходна арганізаваць глыбокае вывучэнне тэарэтычных і практычных праблем грамадства сталага сацыялізму, выкладзеных у матэрыялах з'ездаў, працах Л. І. Брэжнева, вывучэнне ленінскай нацыянальнай палітыкі, заканамернасцей усебаковага развіцця і паступовага збліжэння сацыялістычных нацый, Канстытуцыі СССР і БССР, дабіваючыся трывалага засваення камсамольцамі і моладдзю ідэйна-маральных каштоўнасцей савецкага ладу жыцця, інтэрнацыянальных і патрыятычных традыцый КПСС і савецкага народа.

На аснове глыбокага вывучэння кожным камсамольцам рэкамендаванай літаратуры камсамольскія арганізацыі павінны дабіцца, каб кожны малады чалавек добра ведаў гісторыю сваёй рэспублікі, слаўныя рэвалюцыйныя, баявыя і працоўныя традыцыі Камуністычнай партыі Беларусі і беларускага народа, яго гераічныя здзяйсненні і ўсвядоміў, якой цаной заваяваны сённяшні дзень мірнага стваральнага жыцця. У ходзе падрыхтоўкі і правядзення Ленінскага ўрока кожны яго ўдзельнік павінен напоўніць сваё жыццё новым зместам, вызначыць новыя рубяжы ў ажыццяўленні рашэнняў XXV з'езда КПСС, для чаго неабходна прааналізаваць ход падрыхтоўкі да 60-годдзя БССР і КПБ, у кожнай камсамольскай арганізацыі намеціць канкрэтныя меры па дастойнай сустрэчы слаўнага юбілею, прааналізаваць выкананне юнакамі і дзяўчатамі асабістых комплексных планаў «Вучымся камунізму, будуем камунізм!».

У ходзе падрыхтоўкі да ўрока рэкамендуецца звярнуць асаблівую ўвагу на самастойную работу яго ўдзельнікаў, далучэнне іх да скарбніцы марксісцка-ленінскай кнігі, выкананне імі практычных заданняў. Падрыхтоўка і правядзенне Ленінскага ўрока ўключае тры этапы.

Першы этап — арганізацыйны, у ходзе якога на пасяджэнні камсамольскага бюро групы распрацоўваецца і зацвярджаецца план падрыхтоўкі Ленінскага ўрока, сцэнарый яго правядзення, тэарэтычныя і практычныя заданні для ўдзельнікаў; праводзяцца масава-палітычныя мерапрыемствы (гутаркі, сустрэчы, лекцыі і г. д.).

Безумоўна, практычныя заданні ўдзельнікам ўрока павінны быць звязаны з галоўнымі клопатамі акадэмічнай групы: барацьбой за высокую паспяховасць і добрае наведванне заняткаў, удзелам студэнтаў у навукова-даследчай рабоце, грамадска-палітычнай практыцы. Сярод даручэнняў удзельнікам Ленінскага ўрока павінны быць і такія, як арганізацыя сустрэч з героямі вайны і працы, дэлегатамі XXVI з'езда ЛКСМБ, правядзенне экскурсій па г. Гомелі і яго прадпрыемствах, наведванне выставак, прагляд і абмеркаванне кінафільмаў, арганізацыя суботнікаў і нядзельнікаў, віктарын і кон-

(Заканчэнне на 3-й стар.).

У КЛУБЕ СТАРШАКЛАСНІКАЎ

КАБ ЗДЗЕЙСНІЛІСЯ МАРЫ

На мінулым тыдні ў Пала- культуры чыгуначнікаў імя І. Леніна адбылося чарговае сяджэнне створанага нядаўна уба старшакласнікаў «Дарогі, я мы выбіраем». Сюды прый- і школьнікі сярэдніх школ рада, якія вырашылі абраць афесію эканаміста, выклад- кі, студэнты эканамічнага культэта ГДУ, каб падрабяз- азнаёміць старшакласнікаў з ай цікавай і важнай для на- най гаспадаркі спецыяльна- . На парадку дня пасяджэн- стаяла пытанне: «Эканаміч- факультэт: яго асаблівасці, ы і задачы».

устрэчу адкрыў дэкан фа- льтэта дацэнт І. П. Трацэў- Ён прадставіў прысутным дчыкаў кафедр, вядучых ладчыкаў факультэта. У сва- выступленні Ігар Паўлавіч ачыў, што эканамічная аду- ыя сёння спалучае ў сабе учэнне ў арганічным адзін- эканамічнай тэорыі, экана- вытворчасці, вопыту гаспа- ння і пытанняў арганізацыі ы і вытворчасці, перадавога вопыту, тэхнікі і тэхналогіі. Гаварылася таксама аб узрастаючай ролі эканаміста ў век навукова-тэхнічнай рэвалюцыі.

Цікава і захапляюча аб прафесіі эканаміста расказалі ў сваіх выступленнях загадчык кафедры АМАЭІ Г. А. Нарышаў, дацэнт кафедры палітэканоміі У. Ц. Смірноў, доктар эканамічных навук, прафесар Л. І. Ільёў.

Ад імя выпускнікоў факультэта выступіла выкладчыца кафедры АМАЭІ Н. В. Жыгаліна.

Намеснік сакратара камітэта камсамола эканамічнага факультэта ленінскі стыпендыят Людміла Краснагір расказала школьнікам, як камсамольцы вучацца, займаюцца навуковай работай, актыўна ўдзельнічаюць у грамадскім жыцці універсітэта. Яна пажадала школьнікам, якія цвёрда вырашылі паступаць на эканамічны факультэт ГДУ, ажыццяўлення іх мары.

Затым адбыўся канцэрт мастацкай самадзейнасці факультэта.

Н. ПРАЛЬНІКАВА,
студэнтка групы 0-22
эканамічнага факультэта.

НА СВЯТКАВАННІ 25-гадовага ЮБІЛЕЮ БІІЧТу

18 лістапада адбыўся ўрачысты сход прафесарска-выкладчыцкага саставу, супрацоўнікаў і студэнтаў Беларускага інстытута інжынераў чыгуначнага транспарту, прысвечаны 25-годдзю з дня яго стварэння.

З прывітальным словам да ўдзельнікаў сходу звярнуўся першы сакратар абкома КПБ Ю. М. Хусаінаў.

Аб шляху інстытута з дня яго стварэння, перспектывах развіцця расказаў у сваім дакладзе рэктар БІІЧТу, заслужаны работнік вышэйшай школы БССР, прафесар П. А. Сыцко.

Калектыў інстытута цёпла павіншавалі: начальнік Цэнтра падрыхтоўкі касманаўтаў імя Ю. А. Гагарына, двойчы Герой Савецкага Саюза, генерал-лейтэнант авіяцыі Г. Ц. Берагавой, які прыехаў у Гомель па запрашэнню юбіляра, віцэ-прэзідэнт АН БССР, рэктар Беларускага дзяржаўнага універсітэта імя У. І. Леніна, акадэмік У. А. Белы, начальнік Галоўнага ўпраўлення навучальнымі ўстановамі Міністэрства шляхоў зносін СССР Г. А. Мінін, намеснік начальніка Беларускай ордэна Леніна чыгункі В. П. Казлоў, дырэктар завода «Гомсельмаш» М. І. Афанасьеў, прадстаўнікі транспартных інстытутаў краіны, прарэктар Маскоўскага кааператыўнага інстытута, прафесар М. П. Пісарэнка, прарэктар Гомельскага дзяржаўнага універсітэта прафесар М. В. Навучыцель і іншыя.

У сходзе прынялі ўдзел сакратар абкома КПБ С. П. Бабыр, першы сакратар Гомельскага гаркома КПБ Е. Е. Савасценка, загадчык аддзела навукі і навучальных устаноў абкома КПБ Б. М. Збароўскі, інструктары ЦК КПБ П. П. Прахарэнка і А. В. Кляўцоў, сакратары Гомельскага гаркома КПБ В. А. Санчукоўскі і Н. Ф. Іванова, першы сакратар Чыгуначнага РК КПБ Л. У. Астраух.

БССР 60 КПБ

У БАРАЦЬБЕ З РАЗРУХАЙ

«Расія з вайны выйшла ў такім становішчы, — гаварыў У. І. Ленін, — што яе становішча больш за ўсё падобна на становішча чалавека, якога збілі да паўсмерці...». Савецкая краіна будзе пабіта, указваў Ільіч, калі партыя не даб'ецца аднаўлення народнай гаспадаркі, далейшага ўмацавання саюза рабочых і сялян.

Такой была абстаноўка, такой была галоўная задача маладой Краіны Саветаў, якая ўступала ў новы мірны этап свайго развіцця. Гэтаму часу — 1920—1925 гадам — мы прысвячаем сёння чарговую газетную паласу «Старонкі летапісу роднай рэспублікі».

ЧЫМ жылі ў тыя гады Беларусь, наша Гомельшчына? Тым жа, чым і ўся краіна. Гэты час увайшоў у гісторыю гераізмам Чырвонай Арміі ў апошніх баях з замежнай інтэрвенцыяй, VIII з'ездам Саветаў, дзе быў прыняты ленінскі план ГОЭЛРО, X з'ездам РКП(б) (8—16 сакавіка 1921 года), які прыняў ленінскую рэзалюцыю аб адзінстве партыі, ленінскую прапанову аб пераходзе ад «ваеннага камунізму» да новай эканамічнай палітыкі; нябачаным рэвалюцыйным энтузіязмам мас у будаўніцтве новага жыцця, вынікі якога У. І. Ленін падвёў на XI з'ездзе РКП(б) — у сакавіку—красавіку 1922 года. А завяршыўся гэты год падзеяй выключнай важнасці — 30 снежня I Усесаюзны з'езд Саветаў прыняў Дэкларацыю аб утварэнні СССР і аб'яднанні ў ім брацкіх рэспублік на аснове добраахвотнасці і раўнапраўя.

Велізарную работу вялі ў гэтыя гады і камуністы Беларусі — баявы атрад ленінскай партыі, усе працоўныя рэспублікі. 25 лютага — 2 сакавіка 1921 года ў Мінску адбыўся IV з'езд КП(б)Б, які ў парадку падрыхтоўкі да X з'езда абмеркаваў актуальныя пытанні жыцця рэспублікі. 15—20 кастрычніка 1921 года працаваў V з'езд камуністаў Беларусі. Ён падвёў вынікі дзейнасці па растлумачэнню і ажыццяўленню рашэнняў X з'езда партыі. У рэзалюцыі гэтага з'езда камуністы Беларусі запісалі: «Новая эканамічная палітыка ёсць адзіна правільны шлях, які ў даных умовах правільна вырашае самое пытанне існавання Савецкай улады».

15—18 сакавіка 1922 года — дні работы VI з'езда КП(б)Б, які падвёў вынікі першага года НЭПа, выставіў галоўную задачу — павышэнне тэмпаў аднаўлення народнай гаспадаркі, згуртаванне партыйных радоў. 18 снежня гэтага ж года адбыўся IV з'езд Саветаў БССР, які прыняў дэкларацыю аб неабходнасці ўтварэння СССР і паслаў дэлегацыю на X Усерасійскі з'езд Саветаў на чале з старшынёй ЦВК і СНК БССР А. Г. Чарвяковым.

Поспехі працоўных былі азмрочаны хваробай Ільіча. У снежні 1922 — сакавіку 1923 года ён прадыктаваў свае апошнія артыкулы, у якіх ленінскі план будаўніцтва сацыялізму атрымаў далейшае развіццё. Вялікі кормчы рэвалюцыі быў душой усіх спраў Краіны Саветаў, і цяжкім болем адгукнулася ў сэрцы народа смерць настаўніка і правадыра. У тыя дні нарадзіўся лозунг: «Ленін памёр, але справа яго жыве». Ён згуртоўваў людзей вакол партыі, дапамагаў ажыццяўляць запаветы Ільіча.

20—26 сакавіка 1923 года працаваў VII з'езд Кампартыі Беларусі. Яго рашэнне: больш увагі ўдзяляць уздыму цяжкай прамысловасці. 13—16 сакавіка 1924 года адбыўся VI Надзвычайны з'езд Саветаў Беларусі, дэлегатаў якога ад імя ЦК РКП(б) і ЦВК СССР вітаў М. І. Калінін. 12—14 мая 1924 года адбыўся VIII з'езд КП(б)Б, у рэзалюцыі якога адзначаліся вялікія поспехі ў аднаўленні прамысловасці і сельскай гаспадаркі Беларусі. 8 снежня 1925 года адкрыўся IX з'езд камуністаў Беларусі. Ён падвёў вынікі аднаўленчага перыяду, намеціў чарговыя задачы ў камуністычным будаўніцтве, выказаўся за ажыццяўленне палітыкі сацыялістычнай індустрыялізацыі Савецкай краіны, у тым ліку і Беларускай Рэспублікі.

Цяжка нават проста пералічыць усе гістарычныя падзеі, якія характэрны для тых гадоў. Назавем яшчэ дзве: у красавіку 1925 года працавала XIV канферэнцыя РКП(б). Яна абмеркавала пытанне аб паляпшэнні работы ў вёсцы, асудзіла «тэорыю перманентнай рэвалюцыі» трацкістаў, якая адмаўляла магчымасць перамогі сацыялізму ў адной, асобна ўзятай краіне. А 18—31 снежня гэтага года адбыўся XIV з'езд ВКП(б) — з'езд індустрыялізацыі краіны.

Дні, месяцы шасці гадоў... Яны напоўнены працай, барацьбой, вучобай савецкіх людзей, першымі поспехамі ў будаўніцтве сацыялізму, аб чым гавораць дакументы, матэрыялы гэтай старонкі.

ВІТАЕМ СТВАРЭННЕ СССР

Заслухаўшы даклад аб X з'ездзе Саветаў, валасная канферэнцыя адзначае поспехі нашай рэспублікі на знешнім і ўнутраным франтах, дасягнутыя дзякуючы цеснай і непарыўнай спайцы рабочых і сялян і актыўнай падтрымцы імі рабоча-сялянскай улады. Мы вітаем стварэнне Саюза Савецкіх Сацыялістчных Рэспублік і заяўляем, што ў далейшым гатовы па першаму клічу на абарону і падтрымку рабоча-сялянскай улады.

Пастанова Холмецкай валасной беспартыйнай сялянскай канферэнцыі Рэчыцкага павету ад 20 студзеня 1923 года.

* * *

Заслухаўшы даклад аб X Усерасійскім з'ездзе, валасная беспартыйная канферэнцыя рабочых і сялян вітае стварэнне Саюза Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік і заяўляе аб сваёй гатоўнасці па першаму заклiку абараняць і падтрымліваць рабоча-сялянскую ўладу.

Пастанова Ровенска-Слабадскай валасной беспартыйнай сялянскай канферэнцыі Рэчыцкага павету ад 25 студзеня 1923 года.

На здымку: першамайскі суботнік у г. Жлобіне ў 1920 г.

ГАРАЦЬ ЛЯМПАЧКІ ІЛЬІЧА

Заслухаўшы даклад-справаздачу аб заканчэнні пабудовы 1-й часткі Гомельскай гарадской электрычнай станцыі, гарадскі Савет з гонарам канстатуе, што за параўнальна невялікі прамежак часу з моманту закладкі поўнасцю выканана ўзятае ім абавязацельства перад працоўнымі гор. Гомеля па збудаванню станцыі і разам з тым атрымана магчымасць даць электрычнае святло звыш чым 300 рабочым кватэрам.

Зыходзячы з вышэй выкладзенага, Гомельскі гарадскі Савет рабочых і чырвонаармейскіх дэпутатаў 7-га склікання разам з прафесіянальнымі арганізацыямі і прадстаўнікамі Чырвонай Арміі пастанаўляе:

1. Адобрыць праведзеную работу па збудаванню 1-й чаргі электрастанцыі.

2. Выказаць таварыскую ўдзячнасць усім рабочым, служачым і кіраўнікам будаўніцтва электрастанцыі.

Рэзалюцыя аб'яднанага пасяджэння Гомельскага гарсавета разам з праўленнямі прафсаюзаў, фабзаўкомаў аб заканчэнні будаўніцтва 1-й чаргі Гомельскай гарадской электрастанцыі. 29 красавіка 1923 г.

КАБ ХУТЧЭЙ ВЫЙСЦІ З ЦЕМРЫ

Насовіцкая валасная сельскагаспадарчая канферэнцыя знаходзіць, што прынятае шэфства над Насовіцкай воласцю рабочымі навабеліцкіх лесазаводаў зблізіць рабочых і сялян моцным саюзам. А таму пастанавілі: вітаць гэтае шэфства і прасіць рабочых прысылаць сваіх агітатараў для правядзення сходаў і мітынгаў па сяленнях, каб хутчэй выйсці з цемры і невуцтва.

Рэзалюцыя Насовіцкай валасной сельскагаспадарчай канферэнцыі Гомельскага павету ад 13 красавіка 1923 года.

НЕАБХОДНЫЯ, ЖАДАНЫЯ, СВОЕЧАСОВЫЯ

Заслухаўшы даклад па бягучаму моманту тав. Дзядкова, Насовіцкі валасны з'езд знаходзіць, што Савецкая ўлада, дзякуючы доблеснай Чырвонай Арміі, закончыла вайну з бандытамі розных назваў і груп, падтрымліваемымі меншавікамі і эсэрамі, перайшла на мірнае будаўніцтва.

Валз'езд упэўнен, што да старога вяртання няма, што ўлады для рабочых і сялян лепш Савецкай быць не можа...

Рэзалюцыя VII Насовіцкага валаснога з'езда Саветаў Гомельскага павету аб актыўнай падтрымцы новай эканамічнай палітыкі. 10 мая 1921 года.

НЕ ПАКЛАДАЮЧЫ РУК

Заслухаўшы даклад прадстаўніка павятовага гарвыканкома тав. Парошына аб бягучым моманце, харчпадатку і зямельнай палітыцы, з'езд дэлегатаў Маркавіцкай воласці, ведаючы, што пераход да мірнага будаўніцтва дасягнут намаганнямі і ахвярамі Чырвонай Арміі і працаўнікоў тыла, выказвае поўнае давер'е Савецкай уладзе і заклікае сваіх выбаршчыкаў не пакладаючы рук працаваць над аднаўленнем сваёй гаспадаркі, так як толькі перамога над разрухай, выклікaнай вайной, выведзе сялян і рабочых у светлае, свабоднае і шчаслівае жыццё.

Рэзалюцыя Маркавіцкага валаснога з'езда Саветаў Гомельскага павету ад 9 мая 1921 года.

АКАЗВАЦЬ УЗМОЦНЕНАЕ САДЗЕЯННЕ

Лічачы калектыўныя гаспадаркі адной з дасканалых форм вядзення сельскай гаспадаркі, якая мае ў той жа час і выхаваўчы ўплыў на працоўныя масы, неабходна аказваць узмоцненае садзеянне ўжо арганізаваным калектывам і заахвочваць стварэнне новых.

З рэзалюцыі V з'езда КП(б)Б (кастрычнік 1921 г.) Часопіс «Известия ЦК КП(б)Б» № 13, лістапад 1921 г.

АДЗІНА ПРАВІЛЬНЫ ШЛЯХ

Новая эканамічная палітыка ёсць адзіна правільны шлях, які ў даных умовах правільна вырашае самое пытанне існавання Савецкай улады.

З рэзалюцыі V з'езда КП(б)Б «Аб знешнім і ўнутраным становішчы». Кастрычнік 1921 года.

ЭКАНАМІЧНАЯ ПЕРАВАГА

Эканамічную перавагу сваю над сялянскай гаспадаркай калектывісты ўжо выявілі: у той час як індывідуальныя гаспадаркі давалі ад 25 да 30 пудоў жыта з дзесяціны, побач знаходзіўшаяся калектыўная давала 65—70 пудоў. Нездарма мы маем павелічэнне колькасці калектыўных гаспадарак з 8 у 1923 годзе да 19 у 1924 годзе пры наяўнасці масы заявак ад сялян аб прыёме ў калектывы.

З паведамлення ў ЦК КП(б) Беларусі Мазырскага акружкома партыі ў студзені 1925 года.

РАБОЧЫХ— НА КУРОРТ

Губздраў атрымаў нарад на 140 месц для адпраўкі хворых рабочых на поўдзень (Адэса, Крым, Каўказ). Адпраўка курортных хворых адбудзецца 14 мая. Месцы размяркоўваюцца губпрафсаветам праз саюзы і ўпрафбюро.

Газета «Полесская правда» № 279. 3 мая 1921 года.

КРЫМ — НАРОДНАЯ ЗДРАЎНІЦА

Група рабочых, накіраваных губздравам на курортнае лячэнне ў Крым, шле сваю сардэчную ўдзячнасць губпрафсавету, губздраву і эвакапункту за праяўленыя клопаты.

Крым, у які да кастрычніка 1917 года штогод сцякаліся з усіх канцоў Расіі дармаеды: растлусцеўшыя банкіры, купцы, памешчыкі і генералы, робіцца здраўніцай рабочых. У цудоўных дачах Крыма, дзе раней весяліліся буржуі, на беразе мора пралетарыі, якія згубілі ў бесперапыннай працы сваё здароўе, адновяць свае сілы, каб з падзесяцяронай энергіяй будаваць царства працы, свабоды і шчасця. Прывітанне гомельскім рабочым, прывітанне губпрафсавету і губздраву!

Па даручэнню групы Д. Брагінскі.

Газета «Полесская правда» № 291. 20 мая 1921 года.

ШЭФСТВА НАД ФЛОТАМ

У сувязі з прымацаваннем да нашай губарганізацыі ў якасці падшэфнай ваенчасці карабля «Марат», для азнаямлення і плана канкрэтных мерапрыемстваў сувязі з падшэфнай часцю, камандзіраван член губкома т. Жэбран.

Бюро губкамала таксама пастанавіла прыняць усе меры для ўстанаўлення цеснай сувязі з «Маратам». Акрамя гэтага, прадугледжваецца стварыць спецыяльны грашовы фонд.

Газета «Набат моладзі» 29 чэрвеня 1924 года.

ДАПАМОГА АНГЛІЙСКІХ РАБОЧЫХ

Арганізаваны англійскімі рабочымі «Савет дзеяння» намеціў вялікую дэманстрацыю ў карысць заключэння міру з Савецкай Расіяй і ўзнаўлення гандлёвых зносін.

«РОСТА» — насценная газета Гомельскага абласнога бюро РОСТА ад 9 кастрычніка 1920 года № 115.

Матэрыялы гэтай старонкі падрыхтаваны да друку дацэнтам кафедры гісторыі КПСС Э. ЭНЦІНЫМ і дырэктарам Дзяржаўнага архіва Гомельскай вобласці А. ЗЕЛЯНКОВЫМ.

У БРАЦКІМ САЮЗЕ, У ДРУЖНАЙ СЯМ'І

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.).

курсаў, афармленне альбомаў і выставак, выраб табліц і дыяграм.

Другі этап — тэарэтычны. Ён уключае ў сябе самастойную работу ўдзельнікаў урока над рэкамендаванай літаратурай.

Трэці этап — заключны. Ён прадугледжвае правядзенне Ленінскага ўрока, падвядзенне яго вынікаў, рэалізацыю крытычных заўваг, прапаноў, паступіўшых у ходзе падрыхтоўкі і правядзення Ленінскага ўрока.

Падагульняючыя заняткі Ленінскага ўрока могуць праходзіць у форме адкрытага камсамольскага сходу або канферэнцыі. На іх запрашаюцца ветэраны партыі, камсамола, героі вайны і працы, прадстаўнікі адміністрацыі і грамадскіх арганізацый.

Заўвагі і прапановы, паступіўшыя ў ходзе Ленінскага ўрока, неабходна разгледзець на пасяджэннях камсамольскіх бюро груп, курсаў і факультэтаў, наладзіць іх рэалізацыю.

Неабходна, каб усе моманты падрыхтоўкі і правядзення Ленінскага ўрока знайшлі сваё адлюстраванне ў насценным друку, у нагляднай агітацыі (стэндах, плакатах, «маланках»).

Разам з тым кожная камсамольская арганізацыя павінна праявіць максімум ініцыятывы і творчасці, каб урок прайшоў ярка і змястоўна, выклікаў далейшы рост працоўнай і палітычнай актыўнасці моладзі.

Камітэт камсамола ўстанавіў тэрмін правядзення Ленінскага ўрока «У брацкім саюзе, у дружнай сям'і» з 1 па 9 снежня 1978 года, з тым, каб на другі тыдзень снежня ва ўсіх камсамольскіх групах прайшло прыняцце асабістых комплексных планаў удзельнікаў Ленінскага заліку «Рашэнні XXV з'езда КПСС — у жыццё!» на 1979 год.

ПРЫКЛАДНЫ ПЛАН ЛЕНІНСКАГА ЎРОКА: «У БРАЦКІМ САЮЗЕ, У ДРУЖНАЙ СЯМ'І»

1. Вялікі Кастрычнік і ўтварэнне Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі.

— Значэнне перамогі Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі для рэвалюцыйных пераўтварэнняў у БССР.

2. Кампартыя Беларусі ў барацьбе за перамогу і ўмацаванне сацыялізму ў рэспубліцы.

— Ажыццяўленне ленінскага плана пабудовы сацыялізму ў рэспубліцы. Правядзенне сацыялістычнай індустрыялізацыі, калектывізацыі сельскай гаспадаркі, культурнай рэвалюцыі — галоўныя ўмовы пераўтварэння Беларусі ў высокаразвітую, індустрыяльна-аграрную сацыялістычную рэспубліку.

— Уз'яднанне ў 1939 годзе заходніх абласцей Беларусі ў адзіную Савецкую сацыялістычную дзяржаву.

3. Камуністычная партыя — натхняльнік і арганізатар перамогі савецкага народа ў Вялікай Айчыннай вайне. Дзейнасць КПСС па ўмацаванню абароназдольнасці нашай краіны.

— Слаўныя сыны і дочкі Беларусі на франтах Вялікай Айчыннай вайны, у партызанскіх атрадах і падполлі.

—КПСС, КПБ, ВЛКСМ аб выхаванні моладзі на рэвалюцыйных, баявых і працоўных традыцыях савецкага народа, у духу адданасці сацыялістычнай Радзіме.

4. Беларуская ССР — рэспубліка з высокаразвітай прамысловасцю, сельскай гаспадаркай, перадавой навукай і культурай.

— Эканоміка Беларусі як састаўная частка адзінага народнагаспадарчага комплексу Саюза ССР.

— Замацаванне ў Асноўных Законах СССР і БССР гуманістычнай сутнасці, сапраўднага дэмакратызму, бясспрэчных пераваг сацыялістычнага ладу, савецкага ладу жыцця. Веліч правоў і высакародства абавязкаў савецкага грамадзяніна.

5. Партыйнае кіраўніцтва — крыніца сілы, жыццёвасці камсамола, галоўная ўмова яго паспяховай дзейнасці па камуністычнаму выхаванню моладзі.

— Дзейнасць камсамольскіх арганізацый па ажыццяўленню задач, пастаўленых у Прывітанні ЦК КПСС XVIII з'езду ВЛКСМ, прамове на з'ездзе Генеральнага сакратара ЦК КПСС, Старшыні Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР т. Брэжнева Л. І., рашэнняў ліпеньскага (1978 г.) Пленума ЦК КПСС, XVIII з'езда ВЛКСМ, XXVI з'езда ЛКСМБ.

— Дастойная сустрэча 60-годдзя БССР і КПБ — справа гонару і доблесці кожнага камсамольца, усіх юнакоў і дзяўчат рэспублікі.

ЛІТАРАТУРА

ЛЕНІН У. І. Задачы Саюзаў моладзі. (Прамова на III Усерасійскім з'ездзе РКСМ 2 кастрычніка 1920 года). ПЗТ, т. 41, с. 298—318.

ЛЕНІН У. І. Аб моладзі. М., «Молодая гвардия», 1974 г.

ЛЕНІН У. І. Аб сацыялістычнай рэвалюцыі. Зборнік. М., Палітвыдат, 1977.

ЛЕНІН У. І. Аб праве нацый на самавызначэнне. ПЗТ, т. 25, с. 255—230.

Ленін, Партыя, Кастрычнік. Дакументы і матэрыялы. М., Палітвыдат, 1977.

БРЭЖНЕЎ Л. І. Маладым будаваць камунізм. М., Палітвыдат, 1974.

БРЭЖНЕЎ Л. І. Прамова на XVIII з'ездзе ВЛКСМ. «Правда», 26 красавіка 1978 г.

МАШЭРАЎ П. М. Прамова на XXVI з'ездзе ЛКСМБ. «Знамя юности», 2 сакавіка 1978 г.

Матэрыялы XXVI з'езда Камуністычнай партыі Беларусі, Мінск, «Беларусь», 1976 г.

Аб 60-годдзі БССР і КПБ. Пастанова Цэнтральнага Камітэта КПБ ад 26 мая 1978 г. «Знамя юности», 27 мая 1978 г.

XXV з'езд КПСС і актуальныя праблемы камуністычнага выхавання моладзі. Зборнік. «Молодая гвардия», 1978 г.

Нарысы гісторыі Ленінскага камсамола Беларусі. Мінск, «Беларусь», 1975 г.

«50 гадоў Ленінскаму Камуністычнаму Саюзу Моладзі Беларусі», Мінск, «Беларусь», 1971 г.

ЧЫГІРЫНАЎ П. Пад шчаслівай зоркай: Вялікі Кастрычнік і моладзь. (Лічбы і факты). «Маладосць», 1977, № 7.

ПЛАТОНАЎ К. Энтузіязм і творчасць маладых — пяцігодцы, «Коммунист Белоруссии», 1978, № 4.

Газета «Знамя юности», 1 жніўня 1978 г.

Газета «Чырвоная змена», 8 жніўня 1978 г.

На эканамічным факультэце плённа працуе секцыя эканамічнай геаграфіі. На яе пасяджэннях студэнты выступаюць з дакладамі, паглыблена вывучаюць тэарэтычныя і практычныя праблемы эканамічнай геаграфіі, выпрацоўваюць вучэбна-наглядныя дапаможнікі.

На здымку: ідзе чарговае пасяджэнне секцыі.

Фота **А. Паутава.**

Конкурс чытальнікаў

ПАЭЗІІ ЧАРОЎНАЯ СІЛА

У мінулую суботу ў актавай зале універсітэта адбыўся агульнауніверсітэцкі конкурс чытальнікаў, які з'яўляецца састаўной часткай агляду-конкурсу мастацкай самадзейнасці факультэтаў, прысвечанага 60-годдзю БССР і КПБ. Конкурс выклікаў вялікую зацікаўленасць студэнтаў і членаў камсамольскіх бюро факультэтаў, якія патрабавальна і строга падыйшлі да адбору ўдзельнікаў, іх рэпертуару. У конкурсе прынялі ўдзел 45 чалавек. Найбольшую колькасць удзельнікаў — 16 чалавек — прадставіў гісторыка-філалагічны факультэт.

Прыемна адзначыць, што ў параўнанні з папярэднімі гадамі, рэпертуар чытальнікаў значна расшырыўся. Акрамя традыцыйных для універсітэцкай мастацкай самадзейнасці аўтараў, такіх як Р. Раждзественскі, К. Сіманаў, М. Румянцава, Ю. Друніна, М. Алігер, Я. Еўтушэнка на конкурсе гучалі паэтычныя радкі М. Дудзіна, Д. Кедрына, У. Салаухіна, Я. Ісаева, С. Кірсанава, Э. Межалайціса, М. Цвятаевай. Значнае месца на конкурсе занялі творы беларускіх аўтараў: Я. Коласа, К. Кірэенкі, П. Панчанкі, В. Зуёнка, Э. Агняцвет.

На конкурсе былі шырока прадстаўлены паэзія і проза, творы грамадзянскага гучання, сацыяльна-філасофскія, псіхалагічныя, лірычныя.

Са сваімі вершамі выступілі студэнты А. Рыбакова, А. Сыс, В. Глінскі (гісторыка-філалагічны факультэт), Г. Цыперман (фізічны факультэт), Р. Шпакаў (эканамічны), Л. Максалаў з геалагічнага факультэта.

Першае месца сярод удзельнікаў конкурсу падзялілі прадстаўнікі эканамічнага і гісторыка-філалагічнага факультэтаў: Людміла Залужная, якая прачытала ўрывак з паэмы Р. Раждзественскага «Аб розных пунктах гледжання», і дуэт у саставе Алены Няменка і Вячаслава Капыткі. Яны прадставілі на суд гледачоў і журы кампазіцыю «Свечка кахання» па вершах савецкіх паэтаў.

Журы адзначыла ярка выражаную накіраванасць у падборы рэпертуару Л. Залужнай. Як правіла, яна чытае творы глыбока філасофскія, востраправлемныя. Яе творчую манеру вызначае ўменне перадаць асаблівасці стылю аўтара, багацце інтанацый і тэмбру голасу, адточанасць і прадуманасць жэстаў.

Своеасаблівым адкрыццём конкурсу стала Алена Няменка. Выкананая ёю разам з добра вядомым у нашым універсітэце чытальнікам Вячаславам Капыткам кампазіцыя вызначалася тонкім і прадуманым падборам вершаў, уменнем усхвалявана і прыўзнята перадаць стан душы чалавека, багацце і складанасць яго духоўнага свету.

На другім месцы — дзве студэнткі гісторыка-філалагічнага факультэта: Алена Казанцава, якая выступіла з урыўкам з аповесці В. Закруткіна «Маці чалавечая», і Наталля Пятрэнка, у выкананні якой гледачы з цікавасцю праслухалі ўрывак з аповесці М. Цвятаевай «Мой Пушкін».

Трэцяе месца журы прысудзіла студэнту фізічнага факультэта Аляксандру Шамшуру за прачытаны ўрывак з паэмы Я. Ісаева «Суд памяці» і студэнтцы матэматычнага факультэта Таццяне Залатаровай, якая прадставіла на конкурс верш Э. Межалайціса «Званы Бухенвальда».

Журы таксама адзначыла высокі ўзровень выканаўчага майстэрства студэнтаў М. Космыкава і Г. Казак (гістфіл), І. Конішчава (эканамічны факультэта), В. Максімовіча і М. Сорына (фізічны факультэт), А. Прожывень (матфак).

Афармленне залы да конкурсу праводзілася студэнтамі фізічнага факультэта. Імі былі ўдала падабраны афарызмы і вершы аб паэзіі, яе сутнасці і прызначэнні. Аднак іх афармленчая работа звялася толькі да лозунгаў і плакатаў, таму журы ацаніла яе ў тры балы.

За ўдзел у конкурсе чытальнікаў факультэты набралі наступную колькасць балаў: гісторыка-філалагічны — 86, эканамічны — 28, фізічны — 21, матэматычны — 16, геалагічны — 4, біялагічны — 3.

Журы прыемна адзначыць, што ў конкурсе самы шырокі ўдзел прыняў камсамольска-прафсаюзны актыў. Сярод пераможцаў — два члены камітэта камсамола універсітэта (Л. Залужная і В. Капытка), два члены прафсаюзнага бюро (А. Казанцава і Н. Пятрэнка), адзін член камсамольскага бюро (Т. Залатарова).

Улічваючы масавасць удзелу студэнтаў у конкурсе, наяўнасць ва універсітэце вялікай колькасці цікавых і своеасаблівых чытальнікаў, журы паставіла перад клубам мастацкай самадзейнасці ГДУ, камітэтам камсамола і прафкомам задачу —стварыць ва універсітэце пастаянна дзеючую школу чытальніка, дзе студэнты змаглі б атрымаць кваліфікаваную дапамогу ў падборы рэпертуару, развіцці і ўдасканальванні свайго выканаўчага майстэрства, здольнасцей.

Аргкамітэт па правядзенню агляду-конкурсу выказвае вялікае здзіўленне па прычыне таго, што вось ужо ў трэцім агульнауніверсітэцкім конкурсе не прымаюць удзел студэнты факультэта фізічнага выхавання. Крытычная заўвага з боку аргкамітэта адрасуецца і камітэту камсамола эканамічнага факультэта за несвоечасовую падачу заяўкі на ўдзел у конкурсе.

Наступны конкурс па жанрах — конкурс асобных музыкантаў-выканаўцаў адбудзецца 9 снежня (пачатак у 18 гадзін). Кансультацыі для яго ўдзельнікаў праводзяцца ў клубе мастацкай самадзейнасці 5 і 7 снежня з 16 да 18 гадзін. Заяўкі на ўдзел у конкурсе неабходна падаць у камітэт камсамола да 6 снежня.

М. БЕРАЗОЎСКАЯ,
член журы конкурсу, намеснік сакратара камітэта ЛКСМБ.

ВУЧОНЫЯ — ШКОЛЕ

КАРЫСНЫЯ СУСТРЭЧЫ

У час асенніх канікулаў выкладчыкі матэматычнага факультэта правялі ў г. Ветцы сустрэчу з настаўнікамі раёна. Вялікая дапамога ў яе арганізацыі была аказана Веткаўскім раённым аддзелам народнай адукацыі.

Перад настаўнікамі матэматыкі сярэдніх школ з дакладам «Некаторыя аспекты матэматычнай логікі, фармальна аксіяматычных сістэм і школьны курс матэматыкі» выступіў старшы выкладчык кафедры тэорыі функцый і функцыянальнага аналізу У. В. Мухін. Глыбока змястоўны даклад «Фарміраванне дыялектыка-матэрыялістычнага светапогляду ў працэсе выкладання матэматыкі» зрабіў дацэнт кафедры матэматычнага аналізу А. Н. Бекарэвіч.

Аб ролі, якую адыгрывае матэматыка ў навукова-тэхнічным прагрэсе, расказаў у сваім выступленні кандыдат фізіка-матэматычных навук Г. Фрыдман.

З вялікай увагай і цікавасцю слухалі настаўнікі паведамленне в. а. загадчыка кафедры тэорыі функцый і функцыянальнага аналізу, кандыдата фізіка-матэматычных навук Я. А. Роўбы, які з'яўляўся кіраўніком прадметнай камісіі па матэматыцы, [illegible] выніках уступных экзаменаў па матэматыцы ў 1978 годзе».

Пасля дакладаў адбыліся цікавыя гутаркі выкладчыкаў з выпускнікамі факультэта, якія працуюць у школах Веткаўскага раёна.

Сустрэча ў г. Ветцы прынесла вялікую карысць і выкладчыкам універсітэта, і настаўнікам. Яна будзе садзейнічаць павышэнню якасці выкладання матэматыкі ў сярэдніх школах больш грунтоўнай падрыхтоўцы вучняў па гэтай дысцыпліне.

І. БРУЙ,
в. а. загадчыка кафедры матаналізу, кандыдат фізіка-матэматычных навук.

У ДАЗОРЫ — НАРОДНЫЯ КАНТРАЛЁРЫ

•

ЗА ПЛЁННУЮ ДЗЕЙНАСЦЬ

Камітэт народнага кантролю і штаб «Камсамольскага пражэктара» Цэнтральнага раёна г. Гомеля правялі раённы агляд сродкаў галоснасці груп народнага кантролю і штабоў «Камсамольскага пражэктара». Нашаму універсітэту прысуджана другое месца, за што яго група народнага кантролю і штаб «КП» узнагароджаны Ганаровай граматай.

Аналагічны агляд сродкаў галоснасці праведзены і ў рамках універсітэта. Першае месца прысуджана групе народнага кантролю АГЧ (старшыня групы М. М. Рудых), другое — геалагічнаму факультэту (старшыня групы М. К. Бабкоў), трэцяе — факультэту фізвыхавання (старшыня групы П. У. Жукаў). **Названыя таварышы ўзнагароджаны Ганаровымі граматамі рэктарата, парткома і мясцкома.**

НЕДАХОПЫ ТРЭБА ЎХІЛЯЦЬ

Бытавы сектар галаўной групы народнага кантролю універсітэта рэгулярна ажыццяўляе рэйдавыя праверкі санітарнага стану і якасці абслугоўвання ў сталовай і буфетах ГДУ. Члены сектара Н. Гурэвіч і Л. Багамаз правялі нядаўна такую чарговую праверку. У складзеным акце яны адзначылі некаторае паляпшэнне санітарнага стану харчаблокаў і якасці абслугоўвання студэнтаў, выкладчыкаў і супрацоўнікаў. Шырэйшым стаў асартымент страў.

Аднак асобныя недахопы, на якія ўказвалася ў актах папярэдніх праверак, своечасова не ўхіляюцца. Так, у памяшканні буфета, што ў галоўным корпусе не ўстаноўлена выцяжное абсталяванне, у выніку чаго назіраецца павышаная сырасць, у сталовай і буфетах няма венціляцыі. З перабоямі працуе буфет у вучэбным корпусе № 2. У буфетах інтэрнатаў № 1 і № 2 мелі месца выпадкі, калі дрэнна вымывалі посуд, бруднымі былі сталы.

Гэтыя і іншыя адзначаныя народнымі кантралёрамі недахопы патрабуюць неадкладнага ўхілення.

ДЛЯ РАБОТЫ— нармальныя ўмовы

Камісія народных кантралёраў матэматычнага факультэта на чале са старшынёй групы народнага кантролю М. А. Ялецкім гэтымі днямі праверыла стан вучэбнага корпуса № 2 у сувязі з яго падрыхтоўкай да работы ў зімовых умовах. Пры аглядзе пакояў і чытальнай залы бібліятэкі, выяўлены шэраг недахопаў, звязаных з ацяпленнем, ачысткай паветра, асвятленнем, забеспячэннем інвентаром і г. д. На аснове зробленых вывадаў камісія вынесла свае прапановы па стварэнню ў бібліятэцы нармальных умоў для работы студэнтаў і выкладчыкаў.

Фестываль «Беларуская музычная восень», які праходзіць цяпер у нашай рэспубліцы, прысвячаецца 60-годдзю БССР і КПБ.

Днямі на універсітэцкай сцэне з цікавай праграмай выступіў аркестр народных інструментаў Казахскай ССР.

НА ЗДЫМКУ: казахскія народныя песні выконвае салістка аркестра.

Фота Б. Шкурко.

СЭРЦАМ ДАКРАНУЦЦА ДА ПОДЗВІГУ

Цяперашняе пакаленне савецкай моладзі беражліва захоўвае і працягвае рэвалюцыйныя, баявыя і працоўныя традыцыі савецкага народа. Для нас, камсамольцаў 70-х гадоў, вайна — гісторыя. Мы ведаем аб ёй толькі з кніг і кінафільмаў, з успамінаў ветэранаў.

Зусім нядаўна ў першакурснікаў аддзялення эканомікі працы адбылася сустрэча з ветэранам Вялікай Айчыннай вайны, удзельнікам партызанскага руху ў Беларусі, цяпер кандыдатам гістарычных навук, дацэнтам Яўгенам Антонавічам Семенчуком. Сустрэча праходзіла пад дэвізам: «Сэрцамі дакрануцца да подзвігу».

Шмат цікавага даведаліся студэнты аб дзейнасці ў гады вайны партызанскага атрада, у саставе якога быў Яўген Антонавіч.

Адыходзяць у гісторыю гады бітваў за свабоду і незалежнасць нашай Радзімы, гады крывавыя і цяжкія. І верылі савецкія людзі ў сваю перамогу над ворагам, і перамаглі.

Аб гэтым гаварылася на сустрэчы, якая прайшла вельмі цікава і пакінула незабыўныя ўражанні ва ўсіх яе ўдзельнікаў.

В. МАСКАЛЬ,
студэнтка групы Т—13.

Да 35-годдзя вызвалення Гомельшчыны ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў

НЕЗАБЫЎНЫЯ ДНІ

Ішла восень памятнага 1943 года. Савецкія воіны ў некалькіх месцах фарсіравалі Днепр і захапілі плацдармы, якія дазвалялі паспяхова працягваць наступленне па вызваленню ад ворагаў Беларусі.

10 лістапада з плацдарма на правым беразе Дняпра, паўднёвей Лоева, перайшлі ў наступленне войскі левага крыла Беларускага фронта. Яны прарвалі варожую абарону і рушылі ў паўночна-заходнім напрамку. Падаўляючы супраціўленне гітлераўцаў, савецкія воіны 18 лістапада вызвалілі Рэчыцу, а праз тыдзень фарсіравалі Бярэзіну і захапілі плацдарм паўднёвей Жлобіна. А войскі правага крыла фронта выйшлі да Дняпра ў раёне Новага Быхава, глыбока ахапіўшы Гомель з поўначы. Гэта вымусіла праціўніка пачаць адыход з рубяжа Сожа на захад. Тады ж 11-я армія генерала І. І. Фядзюнінскага ўдарам з поўначы пры садзеянні часцей 48-й арміі генерала П. Л. Раманенкі з поўдня выбіла ворага з Гомеля. Гэта быў першы абласны цэнтр шматпакутнай Беларусі, вызвалены з фашысцкай няволі. За кароткі прамежак часу вораг быў адкінуты на 130 кіламетраў. 26 лістапада 1943 года сталіца нашай Радзімы — Масква салютавала доблесным войскам Ракасоўскага ў гонар гэтай перамогі.

Важную ролю ў забеспячэнні баявых дзеянняў наземных войск адыгралі лётчыкі 16-й паветранай арміі пад камандаваннем генерала С. І. Рудэнкі. Асабліва вызначаліся лётчыкі-штурмавікі. У састаў 16-й паветранай арміі ўваходзіла і 2-я асобная гвардзейская штурмавая авіядывізія, якая аб'ядноўвала 58,59, 78 і 79 . гвардзейскія штурмавыя авіяпалкі. За паспяховыя баявыя дзеянні гэта дывізія атрымала ганаровае найменаванне «Рэчыцкай», а 79 авіяполк — ганаровае найменаванне «Мазырскі». Лётчыкі названага авіяпалка праявілі пры вызваленні Гомельшчыны асаблівую мужнасць і гераізм. За дзень яны рабілі па 3—4 баявыя вылеты на штурмоўку войск ворага, трапна знішчаючы яго баявую тэхніку і жывую сілу. Адначасова яны вялі паветраную разведку, рабілі налёты на абараняльныя аб'екты, варожыя камунікацыі, пераадольваючы шквальны агонь зянітнай артылерыі і атакі знішчальнікаў праціўніка. Так, напрыклад, шасцёрка штурмавікоў нашага палка пад камандаваннем намесніка камандзіра эскадрыллі старшага лейтэнанта А. І. Малова, нягледзячы на моцны агонь зянітнай артылерыі, паўднёва-усходней г. п. Азарычы знішчыла 3 танкі, 9 аўтамашын і каля ста гітлераўцаў. К гэтаму часу А. І. Малоў зрабіў каля ста баявых вылетаў на штурмоўку варожых войск. Ім было знішчана 11 танкаў, 5 батарэй палявой артылерыі, 8 аўтамашын, 56 фурманак, разбурана 8 бліндажоў, выведзена са строю 3 паравозы, 11 вагонаў, збіта 5 самалётаў, знішчана іншая варожая тэхніка, за што ён быў удастоены высокага звання Героя Савецкага Саюза.

Але і ў нас былі страты. Група штурмавікоў палка ў раёне в. Уюнічы (недалёка ад цяперашняга г. Светлагорска) праводзіла штурмоўку войск адступаючага праціўніка. У гэтым баі лётчык Анатоль Арбузаў і яго стралок-радыст Аляксандр Чыняеў загінулі смерцю мужных. За гібель сваіх баявых таварышаў штурмавікі адпомсцілі ворагу, абрушыўшы на яго танкі і пяхоту сакрушальныя ўдары і нанёсшы яму вялікія страты.

Наш 79 гвардзейскі авіяполк прайшоў слаўны баявы шлях ад Сталінграда да Берліна. За гераізм і мужнасць, праяўленыя ў баях супраць нямецка-фашысцкіх захопнікаў, сямі лётчыкам палка т. т. Хахлачову, Нямцінаву, Малову, Тышэвічу, Мядзьведзеву, Баршчову, Сідаровічу было прысвоена высокае званне Героя Савецкага Саюза.

А. БАСКАКАЎ,
падпалкоўнік запасу, выкладчык кафедры грамадзянскай абароны.

На здымку: заняткі па гімнастыцы ў гр. ФВ—11 вядзе ст. выкладчык Л. І. Сокараў.

КНІГІ НАШЫХ ВУЧОНЫХ

ПРАНІКНЕННЕ Ў ТЭОРЫЮ ФАРМАЦЫЙ

Алгебра — адна з найбольш рухомых частак матэматыкі. Апошняе па ліку буйное змяненне яе структуры адбылося ў сярэдзіне цяперашняга стагоддзя, калі з чыста тэарэтычнай навукі, забяспечваючай ідэямі і метадамі больш «прыкладныя» раздзелы матэматыкі, алгебра сама стала «прыкладной» навукай. Пры гэтым былі знойдзены непасрэдныя кампаненты з абшырнай вобласцю сінтэза і матэматычнага забеспячэння вылічальнай тэхнікі, з фізікай і іншымі галінамі навукі. Гэта паслужыла адным з стымулаў для сучаснага ўздыму алгебраічных даследаванняў, стварэння новых алгебраічных дысцыплін і карэннай перабудовы шэрагу класічных абласцей алгебры.

Тэорыя фармацый — адзін з самых маладых напрамкаў матэматыкі, прадстаўляючы сабой раздзел алгебры, які інтэнсіўна развіваецца. Датай нараджэння тэорыі прызнана лічыць 1963 год. У Савецкім Саюзе тэорыю фармацый пленна развівае школа доктара фізіка-матэматычных навук прафесара Л. А. Шамяткова. Выхаванец акадэміка АН БССР С. А. Чухніна Леанід Аляксандравіч абагаціў тэорыю фармацый многімі новымі паняццямі і буйнымі навуковымі дасягненнямі. Алгебраісты СССР добра памятаюць аглядныя даклады Л. А. Шамяткова па тэорыі фармацый, зробленыя на алгебраічных форумах у 1973, 1975, 1976 і 1978 гадах. І вось нядаўна ў Маскве ў выдавецтве «Наука» (галоўная рэдакцыя фізіка-матэматычнай літаратуры) выйшла манаграфія Л. А. Шамяткова «Фармацыі канечных груп». Гэта манаграфія выйшла ў серыі «Сучасная алгебра», дзе, як вядома, публікуюцца манаграфіі, што ўтрымліваюць ізлажэнне сучаснага стану новых або найбольш хутка мяняючыхся раздзелаў алгебры і сумежных абласцей матэматыкі, і асаблівая ўвага ўдзяляецца нявырашаным пытанням і перспектывам развіцця адпаведных раздзелаў навукі.

Манаграфія Л. А. Шамяткова з'яўляецца першай кнігай у сусветнай літаратуры, якая ўтрымлівае дастаткова поўнае і сістэматызаванае ізлажэнне тэорыі фармацый да самых апошніх яе дасягненняў. Кніга разлічана на матэматыкаў-аспірантаў і навуковых работнікаў. Яна можа быць выкарыстана пры чытанні спецыяльных курсаў для студэнтаў матэматычных факультэтаў ВНУ. Зазначым, што студэнты нашага універсітэта мелі доступ да аднаго з экземпляраў рукапісу кнігі, які з моманту здачы яе ў друк знаходзіўся ў чытальнай зале бібліятэкі.

У манаграфіі прыводзіцца шэраг нявырашаных праблем, якія адкрываюць шырокае поле дзейнасці для тых, хто сур'ёзна займаецца алгебрай. У канцы кожнага з шасці раздзелаў аўтар дае каментарыі з ізлажэннем падрабязнай гісторыі пастаноўкі даследуемага пытання, што трэба лічыць асабліва важным. Каштоўным з'яўляецца і тое, што манаграфія ўтрымлівае шырокі спіс навуковай літаратуры па адпаведнай тэматыцы.

В. МАНАХАЎ,
М. СЕЛЬКІН,
кандыдаты фізіка-матэматычных навук.

ПАПРАЎКА

У папярэднім нумары нашай газеты ў змешчаным на першай старонцы прывітальным адрасе калектыву БІІЧТу па віне рэдакцыі дапушчана памылка. Беларускаму інстытуту інжынераў чыгуначнага транспарту споўнілася 25, а не 30 гадоў, як было ў тэксце.

Рэдактар Ул. БАЛОГА.

Рэктарат, партком, дэканат і студэнты біялагічнага факультэта, калектыў кафедры хіміі выказваюць глыбокае спачуванне старшаму навуковаму супрацоўніку гэтай кафедры АЛЕШКУ Сцяпану Фёдаравічу ў сувязі з напаткаўшым яго горам — смерцю СЯСТРЫ.

Рэктарат, мясцком, дэканат, выкладчыкі і студэнты гісторыка-філалагічнага факультэта, калектыў кафедры рускай мовы выказваюць глыбокае спачуванне дацэнту гэтай кафедры МЯДЗЬВЕДЗЕВАЙ Валерыі Іванаўне з выпадку напаткаўшага яе гора — смерці МАЦІ.

Дэканат гісторыка-філалагічнага факультэта глыбока смуткуе ў сувязі са смерцю былога старшага выкладчыка беларускай мовы пенсіянера ЦІМОШАКА Фёдара Мікітавіча.

АЗ 20771. « Гомельский университет» — орган парткома, ректората, комитета ЛКСМБ, профкома и месткома Гомельского государственного университета (на белорусском языке). Гомельская фабрыка «Палесдрук» Дзяржкамітэта Савета Міністраў БССР па справах выдавецтваў, паліграфіі і кніжнага гандлю. Гомель, Савецкая, 1. Аб'ём — 1 друж. аркуш. Наш адрас: вул. Кірава 119, корпус № 2, П 4-8, т. 6-27-71. Фармат 600×420 мм. Тыраж 2000 экз. Заказ 6338.